

Brošura praks politične pismenosti

Get Political – spodbujanje aktivne participacije mladih v političnih in volilnih procesih prek politične pismenosti in znanja

Informacije o projektu

Naslov projekta:	Get Political – Spodbujanje aktivne participacije mladih v političnih in volilnih procesih prek politične pismenosti in znanja
Kratica projekta:	Get Political
Številka projekta:	ERASMUS-YOUTH-2024-YOUTH-TOG-101183575
Trajanje projekta:	01/11/2024–31/10/2026
Koordinator projekta:	EXCMO. AYUNTAMIENTO DE PURCHENA (Španija)

Partner

Partnerji	Država
Občina Purchena	Španija
Rightchallenge	Portugalska
FR CEPAGE	Francija
Občina Zoersel	Belgija
CESIE ETS	Italija
Občina Kalamaria	Grčija
CARDET	Ciper
MIITR	Slovenija

Povzetek

Informacije o projektu	2
Partner	2
Uvod	4
Španija	6
Escuela de Verano – Consejo de la Juventud de España (CJE)	6
Evropski mladinski parlament Španija (EYPE)	9
Portugalska	11
Mladinski parlament (osnovno in srednješolsko izobraževanje)	11
Euroescola	13
Italija	15
Simulacija referendumске razprave – Centro Tau	15
Mladinska skupščina	17
Francija	19
Tous Politiques!	19
Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ)	20
Grčija	21
Mestni mladinski svet Soluna	21
Mladinski svet občine Thermi	23
Slovenija	24
Moja aktivistična revolucija 7.0	24
Glas mladih: Participacija za boljšo prihodnost	25
Ciper	27
Oblikovanje prihodnosti: Mladi v lokalnem upravljanju	27
Nacionalna konferenca mladih	29
Belgija	30
Televizijska oddaja VRT „First Choice“	30
Route Europa	32
Zaključek	34

Uvod

Politična pismenost je temelj aktivnega državljanstva. Spodbujanje mladih k razumevanju političnih procesov, sodelovanju v njih in prispevanju k njim je bistveno za zdravje in prihodnost naših demokracij. Vendar pa politično izobraževanje mladih pogosto naletijo na izzive, ki segajo od pomanjkanja dostopnih virov do odtujenosti od formalnih struktur državljanske participacije. Ob priznavanju te vrzeli ta dokument predstavlja praktičen in sodelovalen pristop, namenjen izboljšanju političnega razumevanja in sodelovanja mladih po vsej Evropi.

Brošura o praksah politične pismenosti je ključni rezultat delovnega paketa 2: „**Začnite – vpogled v politično pismenost in znanje mladih**“. Njen glavni cilj je zbrati, analizirati in predstaviti različne pobude, programe, projekte in politike, ki uspešno spodbujajo politično izobraževanje mladih v partnerskih državah. Rezultat je dragocen in uporabniku prijazen vir, namenjen mladinskim delavcem, izobraževalcem in drugim strokovnjakom, ki si prizadevajo spodbujati sodelovanje mladih v državljanskem in političnem življenju. Brošura vključuje **skupaj 16 dobrih praks**, pri čemer je **vsak partner prispeval dve pobudi**, ki odražata lokalne pristope k krepitvi politične pismenosti.

Dobra praksa na področju politične pismenosti se nanaša na pobudo, program ali pristop, ki uspešno vključuje mlade v razumevanje in sodelovanje v političnem in državljanskem življenju. Spodbuja ključne kompetence, kot **so poznavanje političnih sistemov in institucij, zavest o pravicah in odgovornostih, kritično mišljenje, medijska pismenost** in sposobnost sodelovanja v demokratičnih procesih. Dobre prakse so običajno zaznamovane z **jasnimi cilji, vključujočimi in participativnimi metodami ter ustreznostjo potrebam in realnim razmeram ciljne skupine mladih**. Pogosto so **inovativne v svojem pristopu**, hkrati pa **jih je mogoče ponoviti in prilagoditi** različnim kontekstom. Učinkovite prakse kažejo **pozitivne rezultate**, kot so večja politična ozaveščenost, močnejša državljanska udeležba ali izboljšane veščine za demokratično sodelovanje. Poleg tega dobre prakse **dokazujejo učinek, trajnost** in potencial za navdih ali zgled za podobne prizadevanja drugje. Pogosto vključujejo **pomembno sodelovanje mladih** pri oblikovanju, izvajanju ali ocenjevanju pobude.

Da se zagotovi doslednost dokumentiranja in ocenjevanja, se vsak primer oceni na podlagi sklopa **skupnih meril**, med katerimi so:

- **predstavitev** (jasnost in struktura informacij),
- **izvajalska organizacija** (vrsta, ozadje in vloga),
- **narava pobude** (kontekst, oblika in obseg),
- **glavnih ciljev in dejavnosti**,
- **izzivi, s katerimi se je organizacija soočila med izvajanjem**,
- **doseženi rezultati in vpliv** ter
- **neposredni vpogledi ali izkušnje**, ki so koristne v drugih kontekstih.

Prav tako je navedeno, ali gre za **ново** prakso (npr. izvajana od leta 2020) ali za **dolgoletno pobudo**, ki je v času svojega delovanja pokazala pozitivne učinke na mlade.

Vsak partner v tej pobudi ima **pomembno vlogo**. Partnerji sodelujejo pri **opredeljevanju obetavnih lokalnih praks, prispevanju spoznanj, preizkušanju predhodnih gradiv s ključnimi deležniki in izpopolnjevanju vsebine na podlagi konstruktivnih povratnih informacij**, da bi končna brošura odražala **raznolikost in potencial** prizadevanj za politično izobraževanje po vsej Evropi.

Končni rezultat tega prizadevanja je več kot le referenčni dokument. **Brošura o praksah politične pismenosti** služi kot **orodje za** krepitev vloge mladih – praktični vir, ki mladinskim delavcem in izobraževalcem omogoča krepitev politične pismenosti v različnih izobraževalnih okoljih. S tem skupnim delom partnerji spodbujajo **inovativne prakse** in spodbujajo **kulturo sodelovanja in kritične angažiranosti** med mladimi v Evropi. Vsi partnerji so vabljeni, da se tega procesa lotijo z **zavezanostjo, ustvarjalnostjo in sodelovanjem**. S skupnim delom bo končna brošura ostala ne le **informativna in praktična**, temveč tudi **pomembna in prilagodljiva** spreminjajočim se realnostim političnega udejstvovanja mladih po Evropi.

Španija

Escuela de Verano – Consejo de la Juventud de España (CJE)

Izvajalska organizacija(-e)

Nacionalni mladinski svet Španije

Kontekst pobude

Consejo de la Juventud de España (CJE) je ključna institucija v Španiji, ki zastopa mladinske organizacije na nacionalni ravni. CJE, ki jo priznava država, ima strateško vlogo pri zagovarjanju pravic mladih in spodbujanju demokratične participacije med mladimi v starosti od 14 do 30 let.

Leta 2023 je CJE v odziv na vztrajno nezadovoljstvo mladih z institucionalno politiko in vse večjo zaskrbljenost zaradi socialnih vprašanj, kot so negotovost zaposlitve, dostop do stanovanj in duševno zdravje, začel pobudo **Escuela de Verano (Poletna šola)**. Program je potekal od **18. do 23. junija 2023** v **Centro Eurolatinoamericano de Juventud (CEULAJ)** v Mollini (Málaga) in je zbral več kot **80 udeležencev** iz vse Španije.

Poletna šola je bila namenjena **razvoju političnih kompetenc mladih aktivistov in predstavnikov** mladinskih svetov ter civilnih organizacij iz vse Španije, da bi jih pripravila na učinkovitejše zagovarjanje interesov v lokalnem in nacionalnem kontekstu.

Glavni cilji in dejavnosti

Escuela de Verano je bila del širšega okvira za povečanje strukturirane udeležbe mladih v španski demokraciji. Njeni cilji in dejavnosti so vključevali:

- **Krepitev zmogljivosti** mladih za politično zagovarjanje, vključno z usposabljanjem o komunikacijskih strategijah, vplivanju na politiko, tehnikah lobiranja in digitalnih kampanjah.
Tematski delavnice, ki obravnavajo glavna vprašanja španske mladine, kot so podnebne spremembe, brezposelnost mladih, cenovno dostopna stanovanja, oskrba duševnega zdravja in vključujoče izobraževanje.
- **Prostori za medsebojno učenje**, kjer so udeleženci lahko delili uspešne prakse iz svojih regionalnih kontekstov in razpravljali o tem, kako jih ponoviti v drugih območjih.
- **Skupinske dejavnosti**, vključno s simulacijami političnih procesov in oblikovanjem ukrepov skupnosti, so namenjene izboljšanju praktičnih veščin sodelovanja.
- Vključitev v **volilno kampanjo CJE „Rompe el cristal“ („Prebij steklo“)**, katere cilj je bil vključiti zahteve mladih v javno razpravo pred splošnimi volitvami julija 2023. Udeleženci so bili spodbujeni, da prispevajo k volilnim sporočilom in javnim akcijam.

Izzivi

- **Geografska enakost in zastopanost:** kljub prizadevanjem za spodbujanje vključenosti se mladi iz podeželskih območij ali manjših organizacij pogosto soočajo z logističnimi ali finančnimi ovirami za sodelovanje.
- **Trajnost sodelovanja:** medtem ko je bilo navdušenje med šolskim letom veliko, je bilo kratkoročno aktivizem preoblikovati v dolgoročno politično zavezanost še vedno velik izziv.
- **Omejene institucionalne povratne informacije:** Manjkali so neposredni mehanizmi za vključevanje rezultatov poletne šole v procese oblikovanja politik po volitvah.

Rezultati in vpliv

- Več kot **80 mladinskih voditeljev je bilo usposobljenih**, kar je ustvarilo učinek valovanja, saj so se udeleženci vrnili v svoje regije z okrepljenimi državljskimi kompetencami.
- Vsebine in prispevki s poletne šole so prispevali k oblikovanju **volilnega manifesta mladih CJE**, ki je bil uradno predstavljen političnim strankam ter omenjen v medijih in na institucionalnih dogodkih med volilno kampanjo.
- Večja prepoznavnost političnih vprašanj mladih, zlasti v zvezi z negotovostjo zaposlovanja in dostopnostjo stanovanj, v predvolilnem javnem diskurzu.
- Okrepljena zaveznitva med regionalnimi mladinskimi sveti, od katerih so mnogi na podlagi Escuela organizirali nadaljnje delavnice ali dogodke.
- **Nacionalna legitimnost in strateški časovni okvir:** Ker jo je gostil CJE, je pobuda imela koristi od politične kredibilnosti in dostopa do oblikovalcev politik. Njeno načrtovanje pred nacionalnimi volitvami je mladim dalo občutek resnične politične relevantnosti.
- **Poudarek na razvoju praktičnih veščin:** za razliko od povsem teoretičnih programov je Escuela ponudila konkretna orodja – javno nastopanje, pogajanja, načrtovanje kampanj –, ki so jih udeleženci lahko prenesli v svoje skupnosti.
- **Priložnosti za medregionalno sodelovanje:** S povezovanjem mladinskih svetov iz avtonomnih skupnosti je pobuda spodbudila solidarnost in izmenjavo znanja o decentraliziranih praksah vključevanja mladih.
- **Zagon za ponovitev:** Glede na uspeh in povpraševanje po nadaljnjih izdajah je CJE postavil Escuela de Verano kot model za prihodnje ponavljajoče se izdaje.

Neposredni vpogledi

- Eden od udeležencev iz Kastilje in Leóna je povedal: »Vedno sem mislil, da je politika nekaj oddaljenega – zdaj se zavedam, da se že ukvarjam s politiko, tako da se organiziram v svoji skupnosti. Potreboval sem le orodja, da bi bil učinkovitejši.«

- Moderator iz organizacijske ekipe je dejal: „Ta šola je namenjena premagovanju strahu. Mnogi mladi menijo, da niso dovolj ‚strokovni‘, da bi sodelovali. Mi jim pokažemo, da so strokovnjaki za svojo realnost.“
- Drugi udeleženec je dejal: „Najbolj dragoceno je bilo srečanje z drugimi, ki imajo enake skrbi in sanje o spremembah. Nisem se več počutil samega.“

Evropski mladinski parlament Španija (EYPE)

Izvajalska organizacija(-e)

Evropski mladinski parlament Španija (EYPE)

Kontekst pobude

Evropski mladinski parlament Španija (EYPE) je španska podružnica širše mreže **Evropskega mladinskega parlamenta (EYP)**, vseevropske, nadstrankarske platforme, ustanovljene leta 1987. EYPE je začel delovati v Španiji leta **2006** kot odgovor na vse večjo potrebo po strukturiranih, vključujočih prostorih, kjer bi mladi lahko razpravljali o političnih vprašanjih, spoznavali demokratične sisteme in sodelovali v simuliranih procesih upravljanja.

Njegova naloga je spodbujati **politično izobraževanje in medkulturni dialog** prek participativnih učnih izkušenj, ki simulirajo delovanje demokratičnih institucij, zlasti Evropskega parlamenta. S sejami, ki odražajo dejanske parlamentarne procese, EYPE spodbuja politično pismenost, javno nastopanje in sodelovanje med mladimi v starosti **od 16 do 27 let**.

Glavni cilji in dejavnosti

EYPE izvaja dvojno strategijo, ki združuje izkustveno učenje in ozaveščanje o državljanski vzgoji:

1. Regionalne, nacionalne in mednarodne parlamentarne seje

- Mladinski delegati delujejo kot poslanci Evropskega parlamenta in oblikujejo odbore za raziskovanje, razpravo in pripravo resolucij o temah na ravni EU, kot so digitalna zasebnost, podnebna politika, migracije in gospodarsko okrevanje.
- Te seje se zaključijo z **generalno skupščino**, na katerem se predlogi razpravljajo in „sprejemajo“ v skladu s parlamentarnim poslovnikom.

2. Program državljanske vzgoje „Razumevanje Evrope“

- Interaktivne module v srednjih šolah po vsej Španiji izvajajo mladi prostovoljci, usposobljeni v okviru EYPE.
- Osredotočeno na pojasnjevanje demokratičnih vrednot, institucionalnega okvira EU, medijske pismenosti in pravic mladih v dostopnih, participativnih oblikah.

3. Krepitev zmogljivosti in vodstvo vrstnikov

- Usposabljanja za prostovoljce in koordinatorje na področju izobraževalnega posredovanja, medkulturnega dialoga in metod neformalnega izobraževanja.
- Alumni pogosto prevzamejo vodilne vloge pri organizaciji prihodnjih sej, zagotavljajo kontinuiteto in mentorstvo vrstnikov.

Izzivi

- **Dostopnost in vključevanje:** kljub štipendijam in ozaveščanju socialno-ekonomske razlike še vedno vplivajo na udeležbo v nekaterih regijah.

- **Odvisnost od prostovoljcev:** Uspeh EYPE je v veliki meri odvisen od jedra predanih prostovoljcev, kar lahko vpliva na razširljivost in doslednost.
- **Merjenje dolgoročnih rezultatov:** težko je spremljati, ali državljanska zavest, pridobljena na sejah, vodi k glasovanju, aktivizmu ali javni službi v prihodnosti.

Rezultati in vpliv

- V programih EYPE po vsej Španiji **vsako leto** sodeluje več kot **2000 mladih**.
- Na stotine dijakov je prejelo izobraževanje o EU in državljanski vzgoji v okviru obiskov učilnic v mestih, kot so Madrid, Barcelona, Valencia in Palma de Mallorca.
- Rastoča mreža **nekdanjih udeležencev** poroča o izboljšanih veščinah na področju komunikacije, pogajanja, politične analize in medkulturnega sodelovanja.
- Ocene, ki jih je opravil EYPE, kažejo znatno izboljšanje razumevanja demokratičnih postopkov in evropskega institucionalnega sistema med študenti po udeležbi.
- **Zelo privlačen, izkustven format:** igranje vlog in simulacije parlamentarnega dela oživijo demokratične procese in omogočajo lažje razumevanje abstraktnih političnih pojmov.
- **Mednarodni obseg in priznanje:** kot del evropske mreže EYPE ponuja dostop do transnacionalnih izkušenj in sodelovanja, kar krepi evropsko identiteto in državljansko solidarnost.
- **Možnosti integracije v šole:** Program „Razumevanje Evrope“ ustvarja trajne povezave s srednješolskim izobraževanjem in vključuje državljansko učenje, ki je v formalnem kurikulumu pogosto odsotno.

Neposredni vpogledi

- 17-letni udeleženec regionalne seje je povedal: „Prišel sem nervozen in negotov, odšel pa sem z občutkom, da imam glas. Nisem pričakoval, da mi bo razprava tako všeč in da bom bolje razumel EU.“
- Učitelj državljanske vzgoje v Madridu je komentiral: „Ko je EYPE obiskal našo šolo, so naši učenci oživeli. Oblika je bila sveža, vodena s strani učencev in jih je spodbudila k razmišljanju o svoji vlogi kot državljanov.“
- Nekdanji delegat EYPE, danes študent, je razmišljal: „EYP je bil moj prvi stik s politiko. Zdaj študira pravo in želim delati na področju evropske politike. Odprlo mi je oči za to, kaj lahko mladi dosežejo.“

Portugalska

Mladinski parlament (osnovno in srednješolsko izobraževanje)

Izvajalska organizacija(-e)

Zbor republike (Assembleia da República)

Kontekst pobude

Mladinski parlament deluje od leta 1995. Ustanovljen je bil kot odgovor na potrebo po izboljšanju politične pismenosti mladih in spodbujanju njihove aktivne udeležbe v demokratičnem življenju. Program, ki je bil razvit v institucionalnem okviru portugalskega parlamenta, je namenjen dijakom nižje in višje srednje šole (približno v starosti od 11 do 18 let). Njegov cilj je preprečiti odtujenost mladih od politike in institucij z omogočanjem praktičnih izkušenj z zakonodajnim postopkom in demokratično razpravo.

Glavni cilji in dejavnosti

Osrednji cilj je izobraziti mlade o delovanju demokratičnih institucij in jih opolnomočiti za aktivno, kritično in ozaveščeno državljanstvo.

Ključne dejavnosti vključujejo:

- Šolska faza: Učenci pod vodstvom učiteljev v svojih šolah razpravljajo o temah in pripravijo osnutke zakonodajnih predlogov.
- Okrajna/regionalna faza: Izbrani predlogi se obravnavajo na regionalni ravni, najboljši pa napredujejo na nacionalno raven.
- Nacionalna faza: Končna razprava poteka v nacionalnem parlamentu, kjer učenci simulirajo vloge pravih poslancev.
- Raznolikost vlog: Učenci lahko igrajo vlogo poslancev, predsedujočih ali novinarjev, kar jim omogoča globlje razumevanje demokratičnega procesa in vloge medijev.
- Letne teme: vsako leto se določi aktualna tema, ki je podlaga za vse razprave in predloge.

Izzivi

Program se sooča z več izzivi, med drugim:

- Zagotavljanje enakopravne udeležbe vseh šol, zlasti v oddaljenih ali revnih območjih.
- Motiviranje in podpora učiteljem za učinkovito izvajanje pobude.
- Vključitev programa v že tako natrpan urnik šol.
- Ohranjanje relevantnosti in privlačnosti tem ter pristopa za mlade udeležence.

Rezultati in vpliv

Mladinski parlament je postal ena najpomembnejših pobud na področju državljske vzgoje na Portugalskem.

- Dosežena je bila nacionalna pokritost: sodelujejo na stotine šol iz vseh regij, vključno z avtonomnimi otoki.
- Razvoj veščin: učenci pridobijo izkušnje v javnem nastopanju, argumentiranju, timskem delu, kritičnem razmišljanju in pripravi zakonodajnih predlogov.
- Državljska motivacija: Številna poročila kažejo na povečano zanimanje za politiko in večji občutek družbene odgovornosti.
- Pomembne razprave: Letne teme ozaveščajo in spodbujajo ukrepe v zvezi s ključnimi vprašanji, kot so enakost spolov, podnebne spremembe, duševno zdravje in dezinformacije.

Neposredni vpogledi

„Sodelovanje v tem projektu je resnično izpolnjujoče, saj imamo občutek, da je naše mnenje pomembno. Ne glede na to, ali bodo predlogi sprejeti ali ne, so jih pregledali pravi poslanci in stranke. Že to je pomembno, poleg tega pa se iz celotne izkušnje veliko naučimo. To je bila izkušnja, ki mi je spremenila življenje. Prvič sem se osebno udeležila nacionalne seje – to je resnično močna izkušnja, saj se tako približaš ljudem in vidiš, kako stvari delujejo.“

Inês Silva, 17 let, Aveiro.

„Takrat me je učitelj izzval, naj sodelujem. Šla sem, vendar sem sodelovala le na regionalni seji, tako kot v 9. razredu. Šele v srednji šoli sem se uvrstila na nacionalno sejo. To je neverjetna izkušnja, ki lahko prinese dodano vrednost Portugalskem. Od prvega trenutka te prevzame. Ko poslušаш nacionalno politiko in se vključiš, vidiš novo generacijo v akciji. Vidite povsem drugačen nivo argumentacije – je bolj sodoben, bolj razumljiv za mlade in prinaša novo znanje. Nacionalna seja je močna izkušnja za vse udeležence – od novinarjev do namestnikov in govornikov. Tudi če ne govoriš v mikrofoni, so pogovori v hodnikih, izmenjava idej z briljantnimi mladimi ljudmi z velikim srcem – preprosto neverjetno.“

Manuel Pinto, 18 let, Vila Real

Euroescola

Država

Večnacionalna (organizirana v Evropskem parlamentu v Strasbourgu; vključuje šole iz vseh 27 držav članic EU, držav kandidat in nekdanjih držav članic)

Izvajalska organizacija(-e)

Evropski parlament (Enota za stike z obiskovalci in državljani, Generalni direktorat za komunikacije) v sodelovanju z uradi za stike z Evropskim parlamentom (EPLO) in na regionalni ravni z Alzacijo (Francija) in Baden-Württembergom (Nemčija).

Okvir pobude

Euroescola, ki jo je leta 1990 uvedel Evropski parlament, omogoča več sto tisoč dijakom srednjih šol, da simulirajo del poslancev Evropskega parlamenta v Strasbourgu. Namenjena je dijakom, starejšim od 14 let, ki jih spremljajo učitelji, in jim ponuja večjezično, čezmejno demokratično izkušnjo. Od januarja 2021 v regionalni nemško-francoski izdaji sodelujejo dijaki iz Alzacije in Baden-Württemberga, prvič je potekala junija 2022 in marca 2023, postala pa je letna prireditev.

Glavni cilji in dejavnosti

Cilj: Spodbujati državljanstvo EU, demokratično sodelovanje, medkulturno razumevanje in ozaveščenost o evropskih vrednotah in institucijah.

Dejavnosti vključujejo:

- Dopoldanska seja (10:00–12:30): otvoritev s strani predsednika Parlamenta, vprašanja in odgovori s podpredsednikom, inovacijski laboratorij, razprava, predlogi sprememb in glasovanje o dejanskih vprašanjih EU. Vprašanja je mogoče postaviti prek videokonference (Interactio) ali Slido.
- Popoldanski del (samo osebno): Simulacijska igra, ki zajema zakonodajni postopek EU.
- Hibridni format: Od oktobra 2022 se udeleženci udeležujejo osebno in prek neposrednega prenosa v živo, z interaktivnimi orodji, integriranimi po pandemiji.
- Regionalna izdaja: Od sredine leta 2022 se vsako leto organizirajo regionalne čezmejne seje med Francijo in Nemčijo.

Izzivi

- Motnje zaradi COVID-19: Srečanja na kraju samem so bila odpovedana od marca 2020; prehod na spletno obliko z orodji, kot sta Interactio in Slido.
- Hibridna kompleksnost: zagotavljanje enakovredne udeležbe in tehnične brezhibnosti za študente, ki sodelujejo osebno in na daljavo.

Rezultati in vpliv

- Od leta 1990 je v Strasbourgu sodelovalo več sto tisoč dijakov.
- Hibridne in regionalne izvedbe privabijo približno 1000 udeležencev na dogodek, od tega je v polkrožni dvorani prisotnih okoli 500–600 dijakov, ostali pa se pridružijo prek spleta.

- Spodbuja demokratično sodelovanje, medkulturni dialog in razumevanje zakonodajnih mehanizmov EU v realnem svetu.

Neposredni vpogledi

„Sodelovanje v Euroscola je bila odločilna izkušnja. Razprava o vprašanjih, kot so brezposelnost mladih in solidarnost med državami EU, z dijaki različnih narodnosti mi je razširila pogled na Evropo.“ — Gonçalo Santos, Portugalska.

„Euroscola je bila nepozabna izkušnja. Delo v skupinah, razvoj solidarnostnih projektov in sodelovanje v razpravah o globalnih vprašanjih mi je pomagalo spoznati, kakšen vpliv lahko imamo na svet.“ – Učenec iz IES Tháder, Orihuela, Španija.

Italija

Simulacija referendumske razprave – Centro Tau

Izvajalska organizacija(-e)

CESIE ETS in Centro Tau

Kontekst pobude

Pobuda je potekala 4. junija v Centro Tau, v njej so sodelovali 4 mladinski delavci in 12 mladih udeležencev. Razvita je bila kot odgovor na potrebo po vključevanju mladih v demokratično sodelovanje, zlasti prek razumevanja referendumov kot političnega instrumenta. Dejavnost je bila namenjena tudi spodbujanju kritičnega razmišljanja o okoljskih vprašanjih in ozaveščanju o pomenu glasovanja v neformalnem izobraževalnem okolju.

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilji

- Spodbujati razumevanje referendumov kot demokratičnih instrumentov.
- Spodbujanje mladih k sodelovanju pri okoljskih vprašanjih.
- Krepitev veščin argumentiranja in dialoga.

Ključne dejavnosti

- Interaktivni uvod: Kratka razlaga teme referenduma in njegovega pomena, ki ji sledi skupinska aktivnost za spoznavanje udeležencev z uporabo govorečega predmeta (majhna sova), ki spodbudi razpravo.
- Razdelitev v skupine in dodelitev vlog: Udeleženci so bili razdeljeni v dve skupini in jim so bile dodeljene vloge, od okoljskih aktivistov do skeptičnih državljanov, da bi zastopali stališča „za“ in „proti“ glede dane teme.
- Priprava skupin: Vsaka skupina je razpravljala in na plakat zapisala argumente v podporo dodeljenemu stališču.
- Tematsko hitro spoznavanje: Udeleženci so se udeležili kratkih pogovorov v parih, da so zagovarjali svoje stališče, nato pa so zamenjali strani za drugi krog.
- Refleksija: Končna skupinska razprava o tem, kaj so se udeleženci naučili o referendumih, in osebnih vtisih o dejavnosti.

Izzivi

Eden glavnih izzivov je bil pomagati udeležencem, da preidejo od izražanja osebnih mnenj k utelešenju in zagovarjanju stališč, ki so skladna z njihovimi dodeljenimi vlogami. Nekateri so se sprva težko vživeli v like, katerih stališča so se razlikovala od njihovih.

Rezultati in vpliv

Dejavnost je imela močan pozitiven vpliv na sodelovanje in čustveno vključenost. Mladi udeleženci so bili zelo aktivni, dinamična oblika pa jim je omogočila raziskovanje različnih perspektiv. Povratne informacije so bile zelo pozitivne, zlasti glede svobode izražanja in

gledališke, igrive narave razprave. Nekateri udeleženci so omenili, da so spremenili svoje mnenje o pomenu glasovanja in pomembnosti dialoga.

Neposredni vpogledi

„Bilo je čudno zagovarjati stališče, s katerim se ne strinjam, vendar mi je pomagalo razumeti, zakaj nekateri tako mislijo.“

„Bilo je kul igrati lik – počutil sem se kot igralec, vendar smo govorili o resničnih stvareh.“

„Prej sem mislil, da referendumi nimajo ničesar opraviti z mano, zdaj pa se počutim bolj vključeno.“

Mladinska skupščina

Izvajalska organizacija(-e)

Open Youth Lab & Scuola Aperta Palermo

Okvir pobude

Ta pobuda je bila sprožena kot odgovor na naraščajočo zaskrbljenost pedagogov in mladinskih delavcev glede vpliva družbenih medijev, zasebnosti podatkov in spletnih dezinformacij na demokratično udeležbo. Potekala je v Palermu, v njej pa je sodelovalo 15 dijakov, starih od 16 do 18 let, moderirali pa so jo 3 mladinski delavci. Cilj je bil simulirati parlamentarno skupščino, kjer bi mladi lahko raziskovali digitalne pravice in odgovornosti v demokratični družbi.

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilji

- Povečati ozaveščenost mladih o digitalnih pravicah in etični rabi tehnologije.
- Simulirati demokratično odločanje z razpravo in pogajanjem.
- Razviti kritično mišljenje in veščine javnega nastopanja.

Ključne dejavnosti:

- Uvodna razprava: Udeleženci so delili osebne izkušnje v zvezi z digitalnim življenjem, npr. uporaba družbenih medijev, sledenje podatkov ali kibernetško ustrahovanje.
- Dodelitev vlog: Vsak učenec je dobil vlogo predstavnika izmišljene mladinske politične stranke (npr. Digital Freedom Front, The Data Guardians ali The Offline Movement), ki so imele različna stališča o zasebnosti podatkov, omejitvah časa za uporabo zaslona in spletni cenzuri.
- Pisanje strankarskega manifesta: V skupinah so sestavili kratek strankarski manifest, v katerem so opisali ključne politike v zvezi z digitalnimi pravicami.
- Debata mladinskega zbora: Razred se je preoblikoval v simulirano parlamentarno dvorano. Vsaka stranka je predstavila svoj manifest, razpravljala o ključnih točkah politike, oblikovala zaveznitva in se pogajala o spremembah.
- Končno glasovanje: Pripravljen je bil osnutek zakona o „digitalnih pravicah mladih“, ki je bil dan na glasovanje.

Izzivi

Nekateri udeleženci so se na začetku spopadali z abstraktno naravo digitalnih pravic. Voditelji so se morali prilagoditi in uporabiti primere iz resničnega življenja, da so učencem pomagali razumeti te teme. Uravnoteženje časa za govor v razpravah je zahtevalo tudi aktivno moderiranje, da se je zagotovila vključujoča udeležba.

Rezultati in vpliv

Simulacija je povečala razumevanje udeležencev o tem, kako se sprejemajo zakoni in kako je kompromis potreben v demokratičnih kontekstih. Mnogi so poročali, da so se počutili bolj samozavestno pri javnem izražanju svojih stališč. Več učiteljev je opazilo izboljšano angažiranost pri temah državljanske vzgoje v tednih po dejavnosti.

Neposredni vpogledi

„Nikoli nisem razmišljal o tem, komu pripadajo moji podatki. Zdaj želim prebrati pogoje in določila!“

„Morali smo se boriti za svoje ideje, a tudi poslušati. To je bilo zame nekaj novega.“

„Bilo je kot v resnični politiki, ampak bolj zabavno in spoštljivo.“

Francija

Tous Politiques!

Izvajalska organizacija(-e)

La République En Marche! (zdaj Renaissance)

Kontekst pobude

Pobuda Tous politiques! (Vsi politiki!), ki jo je leta 2018 začela La République En Marche! (zdaj Renaissance), usposablja državljane, aktiviste in lokalne izvoljene uradnike, s poudarkom na mladih v starosti od 18 do 30 let. Obravnava potrebo po povečanju politične udeležbe mladih, ki je prednostna naloga Francije in EU. Pobuda udeležencem prinaša znanje o političnih in volilnih sistemih ter spodbuja progresivno vizijo lokalnega upravljanja.

Glavni cilji in dejavnosti

Cilji:

- Spodbujati politično angažiranost med državljani, aktivisti in lokalnimi izvoljenimi predstavniki.
- Zagotoviti usposabljanje za napredek progresivne vizije za francoska ozemlja.
- Vzpostaviti mreže progresivnih akterjev na lokalni ravni.

Dejavnosti:

- Usposabljanja in delavnice za državljane in lokalne izvoljene predstavnike.
- Spletni tečaji in viri za mikro učenje.
- Dogodki in konference za povezovanje progresivnih akterjev.
- Mentorstvo za politične projekte.

Izzivi

Izzivi bodo verjetno vključevali zagotavljanje raznolike udeležbe, uravnoteženje progresivne usmerjenosti pobude s široko privlačnostjo in ohranjanje angažiranosti v polariziranem političnem ozračju.

Rezultati in vpliv

Tous politiques! je verjetno usposobil številne državljane in lokalne izvoljene uradnike ter tako spodbudil novo generacijo progresivnih političnih akterjev. Njegova prizadevanja za usposabljanje in mreženje krepijo lokalno politično sodelovanje.

Neposredni vpogledi

Brošura organizacije Tous politiques! ga opisuje kot »institut zavezanosti za tiste, ki verjamejo v progresivno vizijo ozemelj«, pri čemer poudarja njegovo vlogo pri spodbujanju politične udeležbe.

Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ)

Izvajalska organizacija(-e)

Région Sud : Provence-Alpes-Côte d'Azur

Kontekst pobude

Parlement Régional de la Jeunesse (PRJ) je bil ustanovljen, da bi se odzval na potrebo po večji vključenosti mladih v regionalno upravljanje in spodbujal državljansko angažiranost mladih v starosti od 15 do 25 let, vključno z dijaki, vajenci in tistimi, ki se izobražujejo na poklicnih ali zdravstvenih/socialnih področjih. PRJ deluje v političnem okolju, ki daje prednost sodelovanju mladih, in je usklajen z nacionalnimi in evropskimi prizadevanji za krepitev vloge mladih državljanov pri razumevanju političnih sistemov in sodelovanju pri odločanju.

Glavni cilji in dejavnosti

Cilji:

- Izobraževanje mladih o državljanstvu, odločanju in upravljanju javnih sredstev.
- Omogočiti mladim, da vplivajo na regionalne politike in prevzemajo družbeno odgovornost.

Dejavnosti:

- Redna zasedanja in delavnice za razpravo in predlaganje rešitev regionalnih vprašanj.
- Upravljanje letnega proračuna v višini 50.000 evrov za projekte, ki jih vodijo mladi.
- Izvajanje pobud, kot so Banque de stage (možnosti za opravljanje pripravništva), ePASS Jeunes (digitalna kartica ugodnosti) in ekološki ambasadorji v šolah.
- Dialog na visoki ravni z oblikovalci politik in izobraževalna potovanja v evropske institucije.

Izzivi

Posebni izzivi niso podrobno opisani v razpoložljivih virih, vendar verjetno vključujejo zagotavljanje raznolike zastopanosti, uravnoteženje sodelovanja z izobraževalnimi obveznostmi in ohranjanje učinka projektov.

Rezultati in vpliv

PRJ je začel izvajati vplivne projekte, kot sta Banque de stage in e-PASS Jeunes, ki koristijo mladim v regiji. Omogočil je dialog z visokimi uradniki, kot je predsednik vlade, in udeležence postavil v vlogo zagovornikov svojih vrstnikov, s čimer je okrepil državljansko izobraževanje in vpliv regionalne politike.

Neposredni vpogledi

PRJ je dinamična platforma, na kateri se mladi učijo voditi in spreminjati. Udeleženci pridobijo praktične izkušnje na področju demokracije in projektnega vodenja, kar spodbuja njihov osebni in poklicni razvoj. Izjave na YouTube kanalu Région Sud poudarjajo njihov občutek moči.

Grčija

Mestni mladinski svet Soluna

Izvajalska organizacija(-e)

Občina Solun

Kontekst pobude

Pobudo so dali občina Solun, neformalne skupine mladih in Mladinska mreža Katerini.

Ciljna skupina: 16–30

Glavni cilji: premostitev vrzeli med mladimi in lokalno upravo, spodbujanje prvega stika mladih s politiko in aktiviranje mladih.

Vsak član ciljne skupine lahko postane član MYCT. Izvršni odbor pa se izvoli. Sprva so bili člani izbrani z žrebom, zdaj pa se uporablja volilni postopek. Vsak član ima pravico do dveh mandatov.

Glavni cilji in dejavnosti

- Trije stebri (politična participacija, aktivizem, prostovoljstvo)
- Imajo 7 odborov, ki se ukvarjajo z različnimi temami. Ti odbori imajo program ukrepov. Na podlagi tega programa upravljajo in izvajajo svoje projekte.
- Glede na svoje dejavnosti imajo redne letne aktivnosti (npr. dogodek ob dnevu žensk) ali dodatne aktivnosti, ki izhajajo iz potreb njihovih članov (npr. seminarji o mehkih veščinah).

Izzivi

- Zaradi velikega števila udeležencev morajo zadovoljiti potrebe večine. Težko je izraziti potrebe članov in ciljne skupine.
- Obnovitev je stalna, vendar ker občina sestavlja veliko študentov, njihovo bivanje v mestu po diplomi ni zagotovljeno.
- Težave so tudi pri nemotenem sodelovanju Mladinskega sveta z občino in evropskimi programi.

Rezultati in vpliv

- Večje članstvo
- Neposredno sodelovanje z občino
- Prispevek k javnemu dialogu
- Izboljšanje sodelovanja mladih v politiki
- Mobilizacija prek prostovoljskih dejavnosti

Neposredni vpogledi

YCT: “Obstajati morajo smiselni in dosledni ukrepi in dejavnosti ter dobre informacije. Stabilen, a nenehno bogat dnevni red, usklajen z aktualnimi dogodki, je prednost.”

Mladinski svet občine Thermi

Izvajalska organizacija(-e)

Občina Thermi

Kontekst pobude

Mladinski svet občine Thermi sledi modelu sociokracije, dinamičnemu modelu upravljanja in odločanja na podlagi soglasja. Natančneje, na pobudo občine Thermi je bilo leta 2020 sklenjeno, da se ob upoštevanju velikih geografskih razdalj med naselji v občini Thermi ustvari inovativna struktura za odločanje in doseganje soglasja na podlagi konkretnih tem in predlogov.

Rezultat te pobude je Mladinski svet, lokalni krogi v vsaki skupnosti občine in sodelovanje mladih iz vsake skupnosti v vsakem krogu.

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilj Mladinskega sveta občine Thermi je aktivirati mlade na ravni njihove lokalne skupnosti prek krogov, da bi izboljšali občino, v kateri živijo.

Njihova organizacija in dejavnosti so strukturirane na podlagi posameznih projektov, kjer se po soglasni odločitvi o izvedbi dejavnosti oblikuje skupina za njeno organizacijo in podporo.

Izzivi

Največja težava Mladinskega sveta in ovira, s katero se srečuje v svojem vsakdanjem delovanju, je članstvo, saj ima le malo aktivnih članov. Ti redki člani so pogosto izčrpani in ne morejo biti ustvarjalni, saj ni predvideno obnovo članstva.

To je prav zaradi strahu mladih, da bi postali „strankarski“, kar ima za posledico, da se sploh ne ukvarjajo s politiko, in prav to je razlog, zakaj je bil izbran ta dinamičen model sociokracije.

Rezultati in vpliv

Od leta 2025 bodo dejavnosti Mladinskega sveta občine Thermi vsako leto posvečene določeni temi, zato se pričakuje, da bo v prihodnosti vidna njihova sled.

Vendar je še posebej očitna sprememba, ki poteka v šolah in v odnosu med učenci in učitelji, ki ima zdaj značilnosti diskusije in soglasja.

Neposredni vpogledi

Z delom s sociokracijo (...) ne želite spremeniti načina dela ali modela odločanja. Na začetku se zdi, da je to proces, ki ga morate študirati, vendar na koncu postane vsakodnevna praksa, ki spremeni vaše vedenje.

Slovenija

Moja aktivistična revolucija 7.0

Izvajalska organizacija(-e)

Focus (Slovenija), [Noexcuse](#) (Slovenija), [Legebitra](#) (Slovenija), [Sudwind](#) (Avstrija), [VHS Dunaj](#) (Avstrija), [WeWorld](#) (Italija), [CSAPSA](#) (Italija), [BRF](#) (Poljska)

Projekt sofinancira Evropska unija – program CERV.

Kontekst pobude

Projekt *Moja aktivistična revolucija* je namenjen mladim iz Slovenije, Avstrije, Italije in Poljske in temelji na spodbujanju njihove vključenosti v oblikovanje pravičnejše in bolj vključujoče družbe. Sodelujoče organizacije želijo mladim zagotoviti prostor za razvoj in izražanje svojih mnenj, dialog o perečih družbenih vprašanjih in aktivno sodelovanje v procesih odločanja. S pomočjo mednarodnih srečanj, delavnic in akcij udeleženci odprto obravnavajo teme, kot so podnebne spremembe, solidarnost, sodelovanje mladih in njihov vpliv na družbo.

Pobuda je odprta za vse mlade od 15 do 30 let, ki jih zanimajo družbene spremembe, ekologija, politika in solidarnost ali ki preprosto želijo spoznati vrstnike iz drugih držav in izraziti, kaj jih v današnjem svetu moti (ali navdihuje).

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilj je spodbuditi mlade, da se povezujejo, izražajo svoja mnenja in spodbujajo družbene spremembe.

Projekt obsega naslednje dejavnosti: priprava pedagoškega okvira in portala za e-demokracijo; vsaj štiri nacionalne delavnice; nacionalna konferenca, ki povezuje mlade iz dveh partnerskih držav; mednarodna konferenca v Ljubljani; mednarodna konferenca in usposabljanje za zagovorništvo na Poljskem; oblikovanje mladinskega manifesta; študijski in zagovorniški obisk v Bruslju, vključno z okroglo mizo v Evropskem parlamentu; in zaključno srečanje na Dunaju.

Izzivi

Na uradnih spletnih straneh projekta niso navedeni nobeni posebni izzivi. Vendar pa lahko tipični izzivi v podobnih mednarodnih projektih za mlade vključujejo ohranjanje aktivnega sodelovanja skozi čas, zagotavljanje vključujoče udeležbe različnih skupin in usklajevanje logistike in komunikacije med več partnerskimi organizacijami iz različnih držav.

Rezultati in vpliv

Prvo mednarodno srečanje je potekalo v Ljubljani (8.–10. maja 2025), kjer so mladi v kreativnih delavnicah raziskovali prihodnost Evrope, se udeležili aktivističnega ogleda Ljubljane in pripravili sporočila in predloge, ki jih bodo prenesli v svet. Projekt še poteka.

Neposredni vpogledi

<https://focus.si/projekti/moja-aktivisticna-revolucija-7-0/>

<https://www.noexcuse.si/novice/moja-aktivisticna-revolucija/>

Glas mladih: Participacija za boljšo prihodnost

Izvajalska organizacija

Mladinski center Brežice

Kontekst pobude

Projekt „*Glas mladih: sodelovanje za boljšo prihodnost*“ (sofinanciran s sredstvi Evropske unije) je zasnovan za obravnavanje potreb vseh vključenih zainteresiranih strani, vključno z mladimi, organizacijami, lokalnimi oblikovalci politik in širšo skupnostjo. Njegov cilj je ustvariti trajne spremembe, tako da mladim omogoči aktivno sodelovanje pri oblikovanju prihodnosti njihovih lokalnih skupnosti.

Projekt želi mladim približati vrsto tem – kot so politika, lokalno sodelovanje, trajnostna Evropa in aktivno državljanstvo – ki se jim morda zdijo manj privlačne in se z njimi pogosto ne ukvarjajo. Da bi to premagali, je prva faza projekta vključevala interaktivne in zanimive delavnice, osredotočene na volitve, s posebnim poudarkom na evropskih volitvah, ki so potekale junija 2024.

V drugi fazi se projekt osredotoča na aktivno sodelovanje na lokalni ravni. Mladi udeleženci so spoznali možnosti za sodelovanje v skupnosti prek združenj in pobud civilne družbe. Poleg tega so predstavniki lokalnih organizacij izvedeli, kako lahko te teme vključijo v svoje dejavnosti in jih približajo mladim, na primer s posebej zasnovanimi dogodki.

Glavni cilji in dejavnosti

- **Izobraževanje mladih:** Organizacija delavnic, seminarjev in podobnih dejavnosti, namenjenih izobraževanju mladih o političnih procesih, volitvah, lokalnem upravljanju in sprejemanju odločitev.
- **Spodbujanje dialoga:** Spodbujanje dialoga med mladimi, lokalnimi politiki in odločevalci, da se mladim omogoči bolj samozavestno izražanje mnenj in predlogov.
- **Aktivna udeležba:** Spodbujanje mladih k aktivni udeležbi v političnih procesih, kot so volitve, kampanje in izražanje mnenj o ključnih lokalnih vprašanjih, ter k udeležbi v drugih oblikah državljanske udeležbe.
- **Krepitev organizacij:** Podpora lokalnim organizacijam in združenjem v njihovih prizadevanjih za vključevanje mladih in spodbujanje državljanske participacije.
- **Izmenjava izkušenj:** Omogočiti izmenjavo izkušenj in najboljših praks med različnimi organizacijami in združenji, ki delujejo na tem področju.
- **Ozaveščanje skupnosti:** Obveščanje širše lokalne skupnosti o pomembnosti vključevanja mladih v procese odločanja.

Izzivi

Projekt na svojih uradnih spletnih straneh izrecno ne navaja izzivov, s katerimi se sooča. Kljub temu pa so pri podobnih pobudah za mlade pogoste težave, kot so omejeno začetno zanimanje mladih za politične teme, zagotavljanje dolgoročne vključenosti ter učinkovito povezovanje mladih z lokalnimi oblikovalci politik in predstavniki civilne družbe.

Rezultati in vpliv

Vpliv na mlade

- Ozaveščanje o volitvah, politiki, institucijah EU in sodelovanju;
- Spodbujanje solidarnosti, enakosti, empatije in vključevanja;
- spodbujanje kritičnega mišljenja in samorefleksije;
- razvoj kompetenc, spretnosti in okoljske ozaveščenosti;
- izboljšanje kakovosti projektov na vseh ravneh;
- Spodbujanje vrednot EU in dobrih praks.

Projekt bo mlade opolnomočil na področju državljanstva, trajnosti, vključenosti in participacije, saj bo ponudil prostor za izražanje idej ter okrepil dialog mladih, vključenost nevladnih organizacij in sodelovanje z odločevalci.

Udeleženci bodo pridobili kompetence, digitalne in mehke spretnosti, podporo in mreže za prihodnje državljansko udejstvovanje.

Prav tako bo vplival na lokalno okolje, saj bo povezal zainteresirane strani in uvedel nove ideje skupnosti.

Neposredni vpogledi

<https://www.brezice.si/sl/novice/2024022014025938/>

<https://www.mc-brezice.si/projekti/glas-mladih>

Ciper

Oblikovanje prihodnosti: Mladi v lokalnem upravljanju

Izvajalska organizacija(-e)

Ciprski mladinski svet in Oxygen for Democracy

Kontekst pobude

V okviru evropskega programa „Mladi v lokalnem upravljanju“ je Ciprski mladinski svet (CYC) v sodelovanju z organizacijo Oxygen for Democracy organiziral tridnevno konferenco **„Oblikovanje prihodnosti: mladi v lokalnem upravljanju“**. Konferenca je potekala od **20. do 22. junija 2025 v hotelu Park Beach v Yermasoyia, Limassol**.

Profil udeležencev:

- Mladi v starosti od 16 do 30 let
- Mladinski delavci na področju mladinske politike ali predstavniki mladinskih organizacij (stari 16–30 let)
- Predstavniki mladinskih organizacij (16–30 let)
- Mladi, vključeni v občinske, skupnostne, mladinske ali mladinske nevladne organizacije
- Mladi z manj priložnostmi

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilj je podpreti in spodbuditi aktivno sodelovanje mladih pri odločanju na vseh ravneh, zato Mladinski svet Cipra organizira Nacionalno mladinsko konferenco.

Zadnja konferenca je potekala v torek, 19. novembra 2024, ob 9.30, v prisotnosti predsednika Republike Ciper, g. Nikosa Christodoulidesa. Konferenca je združila mlade in njihove predstavnike z vsega Cipra, ki so imeli priložnost, da se seznajajo z dosežki na področju mladine v okviru nacionalnega leta mladine, opredelijo vrzeli in pripravijo predloge za reševanje izzivov, ki jih spremenijo v priložnosti. Imeli so priložnost sodelovati v delavnicah sooblikovanja in razpravljati z oblikovalci politik, izmenjati ideje in mnenja s svojimi vrstniki ter oblikovati praktične rešitve za uresničevanje ciljev nacionalne strategije za mlade, ki so si jih zastavili sami.

Mladinska konferenca 2024 je bila vrhunec participativnih procesov, ki so potekali med pripravo 2. nacionalne strategije za mlade 2030. Nova nacionalna strategija za mlade, ki se oblikuje v tem obdobju, opredeljuje vizijo vlade za mlade, skupaj z mladimi. Oblikovanje strategije za mlade velja za mejnik v politiki za mlade in nacionalnem letu mladih 2024. Med oblikovanjem nacionalne strategije za mlade so potekala številna posvetovanja z mladimi v obeh skupnostih ter v grščini, turščini in angleščini po vsem otoku.

Glavne dejavnosti so se nanašale na več tem in ključnih izzivov, s katerimi se mladi soočajo na Cipru, in so bile poudarjene med posvetovanji, ki jih je v zadnjih mesecih izvedel Mladinski svet

Cipra v okviru 2. nacionalne strategije za mlade. Mladi so imeli priložnost, da so te teme skupaj z drugimi zainteresiranimi stranmi raziskali in predlagali določene ukrepe za njihovo učinkovito reševanje med izvajanjem 2. nacionalne strategije za mlade.

Teme so bile: kultura, zeleni in digitalni razvoj, izobraževanje in usposabljanje, zaposlovanje in podjetništvo, telesno in duševno zdravje, socialna vključenost in socialna pravičnost, aktivna udeležba ter povezovanje EU z mladimi. Po delavnicah so bili udeležencem predstavljeni rezultati, o katerih so razpravljali s oblikovalci politik.

Izzivi

Eden od izzivov je bil zagotoviti zastopanost mladih različnih starosti (mladih šolskih učencev, študentov in mladih iz organiziranih skupin). Izredno pomembno je bilo vključiti več mladih turško-ciprskih udeležencev, vendar je bila njihova udeležba nizka. Poleg tega je bilo težko v konferenco vključiti odločevalce, ki bi lahko razpravljali o različnih vprašanjih. Na primer, predstavnik namestnika ministra za kulturo za temo kulture, o kateri se je razpravljalo.

Drug izziv je bila udeležba vseh mladih z otoka, zato je ONEK zagotovil brezplačne avtobuse iz drugih mest, da so udeležence prepeljali v glavno mesto na konferenco.

Poleg tega je imelo prizorišče 5. nacionalne mladinske konference omejeno kapaciteto, zato so organizatorji imeli čakalni seznam. Jezik je bil izziv za konferenco, zato je med dogodkom tolmač prevajal v angleščino, ena od delavnic pa je potekala samo v angleščini. Nazadnje je ONEK želel zagotoviti udeležbo vseh mladih, ne glede na to, ali so bili izzivi, s katerimi so se soočali pri udeležbi, geografska oddaljenost ali invalidnost, zato je med konferenco zagotovil tolmačenje v znakovnem jeziku.

Rezultati in vpliv

Delavnic se je udeležilo skupno 206 mladih. Kot pomemben rezultat nacionalne mladinske konference je ONEK pripravil podrobno poročilo, ki vključuje priporočila v zvezi z vsako tematsko področje, obravnavano med dogodkom. Ta priporočila bodo dragocen prispevek k oblikovanju nacionalne strategije za mlade 2030.

Neposredni vpogledi

<https://onek.org.cy/en/youthconf2024/#:~:text=The%20National%20Youth%20Conference%20constitutes,5th%20National%20Youth%20Conference.>

<https://youthpolicy.onek.org.cy/e/>

Nacionalna konferenca mladih

Izvajalska organizacija(-e)

ONEK

Kontekst pobude

Nacionalna konferenca mladih je najbolj participativno posvetovalno srečanje med mladimi in državo, ki se je začelo leta 2015. Leta 2024 je potekala 5. nacionalna konferenca mladih.

Glavni cilji in dejavnosti

Konferenca ima za cilj spodbuditi sodelovanje mladih v demokratičnem življenju, s posebnim poudarkom na procesih odločanja na lokalni in regionalni ravni. Njen namen je okrepiti vlogo občinskih in skupnostnih mladinskih svetov ter drugih struktur, ki jih vodijo mladi, pri oblikovanju lokalnega upravljanja in politik, ki vplivajo na življenje mladih.

V okviru tridnevnega participativnega in interaktivnega dialoga imajo mladi iz celotnega Cipra priložnost, da razpravljajo o skupnih izzivih in potrebah, izmenjujejo dobre prakse, razvijajo ključne veščine in skupaj oblikujejo predloge politik, ki pomembno izboljšujejo vključevanje mladih v lokalno upravljanje.

Konferenca si prizadeva oblikovati konkretne priporočila za politike, ki lahko prispevajo k razvoju strateških okvirov na nacionalni in evropski ravni. Ta proces naj bi podprl oživitve demokracije, spodbujanje aktivnega državljanstva in izvajanje strategije EU za mlade, ciljev EU za mlade in širše usklajevanje s Priporočilom Rec(2001)19 Odbora ministrov Sveta Evrope ter Evropsko listino o sodelovanju mladih v lokalnem in regionalnem življenju, ki jo je sprejel Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope.

Izzivi

Nekateri izzivi dogodka so bili opredelitev zainteresiranih strani in ciljne skupine za sodelovanje in udeležbo. Nova zakonodaja, ki je spremenila strukturo občin in združila številne med njimi, je organizatorjem povzročila izzive na področju komunikacije in opredelitve aktivnih občin.

Poleg tega se mladi neradi udeležujejo dogodkov, bodisi zato, ker menijo, da gre za „mladinsko propagando“, bodisi zato, ker menijo, da njihova udeležba ne bo imela nobenega vpliva.

Rezultati in vpliv

Dogodka se je udeležilo 60–65 mladih iz Cipra. Organizatorji so za udeležence, ki ne govorijo grško, pripravili del v angleškem jeziku. Dogodka so se udeležili predstavniki občine Kourion, ki izvaja občinski mladinski svet in vključuje mlade v odločanje. Udeležili so se ga tudi predstavniki občinskega mladinskega sveta Paralimni in Mladinskega svetovalnega sveta Sveta Evrope.

Ciprski mladinski svet bo na podlagi tridnevne konference oblikoval priporočila za politiko in jih predstavil na svoji generalni skupščini ter morda tudi ministrstvu itd.

Neposredni vpogledi

<https://onek.org.cy/en/youthconf2024/#::~:~:text=Nacionalna konferenca mladih predstavlja 5. nacionalno konferenco mladih.>

Belgija

Televizijska oddaja VRT „First Choice“.

Izvajalska organizacija

Flemisch Radio- en Televison, skrajšano VRT, je javna radiotelevizija v Flandriji.

Kontekst pobude

Televizijski program »Prva izbira« na VRT je informativni in politični mladinski program, namenjen mladim, ki lahko prvič volijo.

Namen programa je vključevati mlade med 16. in 22. letom starosti – tako imenovane volivce, ki prvič volijo – v politiko in jim pomagati pri sprejemanju premišljenih odločitev na volitvah.

Odziva se na njihov življenjski slog, skrbi in vprašanja o družbenih vprašanjih. Močno se osredotoča tudi na udeležbo mladih v demokraciji, zlasti kot odgovor na znižano volilno starost v Belgiji (16 let za evropske volitve).

Namen programa je mlade naučiti, kako deluje politični sistem in kako se izvajajo volitve.

Glavni cilji in dejavnosti

Glavni cilji tega programa so:

- Obveščanje mladih o politiki in volitvah.
- Seznanjanje mladih s političnim prostorom in volilnim procesom.
- Spodbujanje kritičnega mišljenja in oblikovanja mnenj.
- Približevanje politike mladim in njeno pojasnjevanje.
- Motiviranje mladih, da izrazijo svoje mnenje in se družbeno angažirajo.

Dejavnosti

- Mladi se s politiki pogovarjajo o temah, ki jih zanimajo (npr. varnost, podnebje, rasizem).
- Program je posnet v srednjih šolah, blizu življenjskega okolja mladih.
- Kratke, vizualno privlačne epizode z jasnimi pojasnili in prepoznavnimi situacijami.
- Odlomki in ankete na Instagramu in TikToku, da se doseže mlade tudi zunaj televizijskega zaslona.
- Učni paketi in naloge za učitelje za uporabo programa v razredu.

Izzivi

Oblikovanje svežega, inovativnega formata in zagotavljanje globine vsebine, ne da bi prestrašili mlade. Logistično zahtevna okolja z mešanico politikov in neizkušenih mladih so prav tako predstavljal no veliko izzivo. Negotov začetek je sovpadal z namerno izbiro neposrednih soočenj, ki so prinašala tako priložnosti kot tveganja.

Rezultati in vpliv

- Velik doseg: več kot 800 000 gledalcev, med katerimi je bilo veliko mladih.

- Večja vključenost mladih: mladi so se počutili slišani in so bolj aktivno razmišljali o svojem glasovalnem vedenju.
- Politično sodelovanje: Politiki so se neposredno povezali z mladimi, tudi v šolah.
- Izobraževalna vrednost: uporaba v pouku državljanske vzgoje in državljanske vzgoje; povečana politična pismenost.
- Dolgoročni učinek: trajen vpliv na volilno vedenje in nadaljnje zanimanje za politiko.

Neposredni vpogledi

Predstavniki

„Mladi so se izkazali za zelo zainteresirane za politiko. Ne toliko za strankarsko politiko, ampak za stvari, ki so jim pomembne.“

→ Poudaril je, da mladi dobro vedo, kaj jih zadeva, čeprav ne poznajo političnega žargona...

Politični novinar:

"Z vseh strani so prihajala zelo utemeljena vprašanja. Mladi so imeli močna mnenja o temah, kot sta cenovna dostopnost in razprava o naglavnih rutah."

→ Navdušila ga je vsebinska zrelost mladih.

Route Europa

Izvajalska organizacija

Route Europa je razvila neprofitna izobraževalna organizacija Europahuis Ryckvelde na zahtevo Europa Direct province Antwerpen, Europa Direct Vzhodna Flandrija, Europa Direct Flamski Brabant in Europa Direct Zahodna Flandrija. Sofinancirali so jo kontaktni urad Evropskega parlamenta v Belgiji, predstavništvo Evropske komisije v Belgiji in osem centrov Europe Direct (Europe Direct provinca Antwerpen, Europe Direct Vzhodna Flandrija, Europe Direct Flamski Brabant, Europe Direct Zahodna Flandrija, Europe Direct Bruselj, Europe Direct provinca Liège, Europe Direct Luxembourg Belge in Europe Direct Ostbelgien).

Kontekst pobude

Evropska unija ima velik vpliv na vsakdanje življenje mladih. S pomočjo delavnice v učilnici želijo ustvarjalci Route Europa mlade seznaniti z aktualnimi evropskimi vprašanji in delovanjem evropskih institucij. Na ta način odkrijejo in poglobijo svoje zanimanje za EU, kar prispeva k aktivnemu državljanstvu. Konec koncev so dobro obveščeni in angažirani mladi temelj za dobro delujočo evropsko demokracijo. Razlog za razvoj igre so bile evropske volitve junija 2024, na katerih so belgijski mladi prvič lahko glasovali na evropskih volitvah od 16. leta starosti. Leta 2025 je bilo gradivo posodobljeno in ločeno od volitev, da bi ustvarili „brezčasno“ različico.

Glavni cilji in dejavnosti

Route Europe vključuje aktivno metodologijo igre, v kateri se učenci seznani s ključnimi evropskimi temami, odkrijejo, kako Evropska unija vpliva na njihovo življenje in kako poteka evropski proces odločanja. Obdelava vsebine prek igre je privlačna učna metodologija, ki je še posebej učinkovita. Sledi razprava v razredu, v kateri se zaključki igre ponovijo v zabavnem kvizu.

Poleg tega listi za navdih ponujajo informacije za samostojno poglobljeno raziskovanje ene od evropskih tem. V drugem delu se učenci med seboj vključijo v razpravo. Kot učitelj imate na voljo dve obliki razprave. Učenci začnejo delati na temah, obravnavanih na igralni plošči. Dobijo stališče, ki ga pripravijo v skupini in ga nato zagovarjajo v razpravi. Učenci se naučijo zavzeti stališče, poslušati drug drugega in spoštovati druga mnenja. To jih uči, da njihov glas šteje.

Izzivi

- Zaradi velikega in raznolikega partnerstva (glede ozadja, omejitev in jezikov) – kot je opisano v točki 3. Izvajalske organizacije – ni bilo enostavno hitro uskladiti vsebine in financiranja.
- Poleg tega je bil razvoj in izvedba projekta časovno omejen zaradi datuma evropskih volitev: 9. junija 2024. Razvoj didaktike, proizvodnja in distribucija igralnih škatel, usposabljanje učiteljev za poučevanje igre, igranje faze „ z mladimi ... so bili uspešni le z dobro premišljenim načrtovanjem.
- Da bi dosegli preseženo ciljno skupino (učitelji, šole, pedagoški delavci ...), je potreben večstopenjski pristop: več kanalov, več sporočil, opomniki ...
- Nazadnje smo morali upoštevati tudi zunanje dejavnike, kot je dolgoletna nejasnost glede volilne pravice in obvezne volitve pri 16 letih.

Rezultati in vpliv

ZNANJE

- Mladi lahko navedejo nekaj evropskih vprašanj, ki vplivajo na njihovo življenje.
- Mladi poznajo nekatere prednostne zadeve na evropski agendi.
- Mladi lahko navedejo primere, kaj točno pomeni državljanstvo EU.
- Mladi poznajo evropske vrednote.

ODNOS

- Mladi se zavedajo pomembnosti svojega glasu.
- Mladi se zavedajo pomembnosti evropske politike.
- Mladi spoštujejo mnenja svojih sošolcev.

SPRETNOSTI

- Mladi znajo pravilno in premišljeno glasovati.
- Mladi lahko oblikujejo svoja mnenja na podlagi informacij in razpravljajo med seboj.
- Mladi so okrepili svoje demokratične veščine.
- ŠTEVILKE Provinca Antwerpen
- Več kot 270 igralnih škatel, ki jih je naročilo 192 različnih šol
- 62 učiteljev je obiskalo osvežitveni tečaj
- doseg približno 10.000 mladih/študentov

Neposredni vpogledi

Komentarji učiteljev:

- „Raznolika, lepa, privlačna zasnova, poučna in zelo informativna na dostopen način!“
- „Igriva struktura, učenci so postopoma spoznavali vse vrste pobud EU, kar jim je približalo evropsko politiko.“

Zaključek

Sklepno lahko rečemo, da so skupna prizadevanja vseh projektnih partnerjev bistvena za oblikovanje celovite in učinkovite **brošure o praksah politične pismenosti**. S skrbno identifikacijo in dokumentiranjem različnih pobud, programov in politik ta projekt ne le poudarja obstoječe najboljše prakse, temveč tudi spodbuja **kulturo sodelovanja in medsebojnega učenja** med sodelujočimi državami.

Pobude, predstavljene v brošuri – **skupaj 16, od katerih je vsaka partnerica prispevala po dve** –, odražajo širok spekter pristopov k spodbujanju politične pismenosti med mladimi. Čeprav se razlikujejo po obliki, obsegu in ciljnih skupinah, imajo več **bistvenih podobnosti**: zavezanost k vključujoči participaciji, poudarek na izkustvenem in državljskem učenju ter močan poudarek na opolnomočenju mladih, da postanejo informirani, kritični in aktivni državljani. Skupni elementi, kot so **interaktivne delavnice, razprave med vrstniki, simulacije demokratičnih procesov in uporaba digitalnih orodij**, poudarjajo skupno razumevanje tega, kaj mlade pritegne k smiselnemu političnemu izobraževanju.

Med predstavljenimi pobudami so nekatere države izpostavile **občinske mladinske svete** (npr. Grčija in Ciper), druge pa so se osredotočile na **lokalne pobude**, ki posnemajo delo nacionalnih skupščin, kot na primer v **Portugalski, Španiji, Franciji ali Italiji**, ali **Evropskega parlamenta** (npr. Euroscola), katerih cilj je pomagati mladim razumeti, kako delujejo **zakonodajni in volilni procesi**. Drugi partnerji so omenili **dogodke in dejavnosti**, ki so posebej zasnovani za približevanje mladih politiki (npr. v Španiji, Franciji in Italiji). Obstajajo tudi bolj **ustvarjalni in nekonvencionalni** načini vključevanja mladih v politično življenje, kot na primer v **Belgiji**, kjer se tradicionalni mediji, kot so **televizijske oddaje** s politiki in mladimi, kombinirajo z **družabnimi igrami**. Tisoči mladih po vsej Evropi so bili in še vedno so vključeni v te dejavnosti, ki pomagajo graditi **zanimanje in zaupanje** v politiko in institucije.

Glavni izzivi, ki so jih opredelili partnerji, vključujejo težave pri zagotavljanju **vključenosti in geografske enakosti**, zlasti na **podeželskih območjih ali območjih z omejenimi viri**, kjer **logistične in finančne ovire** pogosto ovirajo sodelovanje. Skupna skrb je **ohranjanje sodelovanja** po koncu posameznih dogodkov, saj se **navdušenje** ne vedno pretvori v **dolgoročno politično sodelovanje**. Mnoge pobude so močno odvisne od **prostovoljcev**, kar lahko vpliva na **doslednost in prilagodljivost**. Več partnerjev je poročalo o pomanjkanju **strukturiranih mehanizmov** za vključevanje **prispevkov mladih** v formalne **politične procese**.

Pojavile so se tudi **omejitve na področju izobraževanja**, na primer vključevanje programov v **natrpan šolski urnik** in ohranjanje **motivacije učiteljev**. V nekaterih primerih so bile za udeležence potrebne znatne **prilagoditve**, da so lahko razumeli **abstraktne teme**, kot so **digitalne pravice**. **Nizka raven političnega interesa ali nepripravljenost, da se pokažejo kot pripadniki določene stranke**, sta dodatno otežila pridobivanje in dolgoročno ohranjanje mladih članov, zlasti v **mladinskih svetih**. Poleg tega so izvajanje ovirale tudi **strukturne ali upravne težave**, na primer **občinske reforme** na Cipru ali pritisk zaradi **kratkih volilnih rokov** v Belgiji. Nazadnje so **hibridne ali spletne oblike**, ki so bile uvedene iz nujnosti (npr. zaradi **COVID-19**), predstavljale **tehnične ovire in ovire v zvezi z udeležbo**, zlasti pri **večnacionalnih ali obsežnih dogodkih**.

Hkrati te prakse kažejo **različne prilagoditve kontekstu**, ki jih oblikujejo posebna socialna, politična in izobraževalna okolja posameznih držav. Nekatere pobude se na primer osredotočajo na vključevanje marginalizirane mladine ali podeželskih skupnosti, druge pa so usmerjene v šole, mladinske svete ali nevladne organizacije. Ta raznolikost poudarja pomen prilagajanja metod

lokalnim realnostim, hkrati pa ohranjanje skladnosti s **skupnimi evropskimi vrednotami** demokracije, sodelovanja in človekovih pravic.

S predstavitvijo teh raznolikih, a dopolnjujočih se praks brošura postane več kot le katalog – deluje kot **strateški okvir** za razumevanje, kako je mogoče politično pismenost spodbujati v različnih kontekstih. Praktike spodbuja k razmišljanju o tem, kaj deluje, k prilagajanju uspešnih modelov in razvoju novih strategij, prilagojenih njihovem okolju.

Z **vključevanjem mladinskih delavcev, izobraževalcev in zainteresiranih strani** v testiranje in izpopolnjevanje brošure zagotavljamo, da je končni izdelek **praktičen in odziven** na dejanske potrebe in izkušnje mladih. **Smernice**, predstavljene v tem dokumentu, zagotavljajo jasnost in strukturo vsaki fazi projekta, od zbiranja podatkov do razširjanja.

Zato bo končna brošura več kot le referenčni dokument; bo **živo orodje za krepitev vloge mladih**, vir, ki spodbuja **politično pismenost, državljansko angažiranost in aktivno državljanstvo** po vsej Evropi.

Končno, to skupno prizadevanje predstavlja pomemben prispevek k okrepitvi demokratične participacije mladih, saj naslednji generaciji zagotavlja **znanje, samozavest in spretnosti**, potrebne za oblikovanje njihovih družb in ohranjanje demokratičnih vrednot Evropske unije.

Brošura o praksah politične pismenosti projekta Get Political je licencirana pod CC-BY-NC-SA 4.0. Kopijo te licence si lahko ogledate na: Creative Commons — Attribution-Noncommercial-ShareAlike 4.0 International – CC BY-NC-SA 4.0. Ta licenca zahteva, da ponovni uporabniki navedejo avtorja. Ponovnim uporabnikom omogoča distribucijo, predelavo, prilagajanje in nadgradnjo gradiva v katerem koli mediju ali formatu, vendar izključno za nekomercialne namene. Če drugi spremenijo ali prilagodijo gradivo, morajo spremenjeno gradivo licencirati pod enakimi pogoji.

